

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

A Hortobágy hasznosítása.

Nagy értekezlet a városházán.

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 9.

A Hortobágy hasznosításának régen vajudó kérdése végre valahára kezd a kibontakozás, a megvalósulás studiumába lépni. Azonban e nagyfotosságu kérdésben oly elágazók a vélemények, oly kiélezett ellentétek uralkodnak még ma a megszámlálhatatlan bizottsági ülések tárgyalásai, eszmecseréi után is, hogy e kérdés végleges megoldása a közel jövőben egyáltalában nem várható.

Azt azonban konstatalhatjuk, hogy Debrecen minden józan belátásu polgára, a város társadalmának valamennyi a köz érdekét szolgálni kívánó tagja vallja, hogy a Hortobágy hasznosítása a jelenlegi viszonyok között égető szükség. A módok és eszközök tekintetében, a kivitelben ugyan éles eltérések vannak, de mindenki belátja, hogy városunk gazdasági fejlődése, előrehaladása függ ennek a kérdésnek eldőlésétől.

Eppen ezért csak helyeselhetjük, hogy a különböző bizottságok és értekezletek retortáiban széleskörű és minden szempontot felölelő tárgyalások által készítik elő az ügyet a végleges döntésre.

Ma délután 3 órakor is volt egy értekezlet a városháza nagy tanácstermében, melyen a törvényhatósági bi-

zottság és a Gazdasági Egyesület tagjai jelentek meg. Az értekezlet a meghívottak óriási érdeklődése mellett folyt le és végeredményében egy igen jelentős lépéssel vitte előre a Hortobágy hasznosításának kérdését.

Az értekezletről szóló tudósításunk a következő:

Az értekezlet elnökének egyhangulag Rickl Antal választja, ki megnyitván a gyűlést, felkéri Komlóssi Arthurt, hogy ismeresse az ügy mostani állását, nevezetesen az ugynevezett hortobágy-bizottság működésének eredményét, valamint az ott felmerült indítványokat.

Komlóssy Arthur: A hortobágy hasznosítására a bizottság végmegállapodása az volt, hogy már az előbbi tárgyalások határozatainak megfelelőleg a hortobágy 42000 holdnyi területéből legalább 24000 hold egy tagban szántás vetés céljaira hasznítandó. De már itt is merült fel a bizottságban nézeteltérés. Ugyanis Kovendy Domokos azt indítványozta, hogy csupán 14000 hold szakítottassék ki egy tagban nagy birtoknak, aztán pedig 6000 hold közep és végül 4000 hold kisbirtoknak. Ezzel szemben az 5 és a bizottság több tagjának véleménye az, hogy már csupán socialpolitikai szempontokból is inkább a bigazda emberek részesítendőek nagyobb arányban a felosztott földekben. Vagy pedig részesítassék minden házasféllel bíró polgár bizonyos megállapított váltáság összeg ellenében megfelelő földrészekben és az így befolyt összeg kezelendő lenne úgy, mint annak idején Bel felé legelő parcellázásánál történt. Szinte a leghelyesebb megoldás ez. És hogy ez a módszer a legcélravezetőbb mutatja az, hogy a Bel legelőből befolyt összeg vagyis 900 ezer korona, ezóta már 1 millió 800 ezer koronára növekedve a költésvetésben a

polgárok, valamint a város javára óriási rubrikát tölt be. A tervezet szerint a 24 ezer hold 200—300 holdanként elosztva összesen körülbelül 5 millió tőkét adna, melynek kamatai 200 ezer koronát tennének ki. Ezen horribilis összeg segítségével aztán egyszerre megszűnne minden pótdózás.

Most — folytatja Komlóssy — az csakugyan abszurd állapot, hogy a Hortobágy katasztrális holdanként egy koronát jövedelmezzen, akkor mikor okszerű gazdálkodás mellett azon összegnek háromszorosa is elérhető. Végül reflektál azok aggodalmaira, kik azt állítjuk, hogy a kiszabítás után fenmaradó 15 ezer hold közlegelőnek nem elegendő. Ő meg van győződve, hogy igenis az a föld gazdálkodás helyes mellett teljesen elegendő az állat állományának.

A következő felszólaló:

Békessy László fejtegeti, hogy azon terv megvalósulása, mely az egész Hortobágyból csupán 15 ezer holdat hagy közlegelőnek — egyenesen megölné volna Debrecen állattenyésztésének. A gazdaközönség eminens érdeke, hogy a Hortobágy a maga egészében közlegelőnek meghagyassák. A kezelésen kell változtatni, mert a Hortobágy egykincs, ezt a kincset ki kell aknázni. Nem barátja a parcellázásnak sem, mert a Hortobágy sokkal messzebb fekszik a várostól, semhogy az esetleg ott fekvő birtokot egy kis gazda észszerűen kezelhetne. Legelőszzerűbb, ha meghagyjuk közlegelőnek. Hiába állítja elhűnk a tanácsnagyszerű, de a Hortobágyon gyártelepeket, szesz-, cukor-gyárakat létesít ezek ugyanis mind halva született eszmék. Nincs megfelelő terület ezekhez. Azon a szikes talajon ugyan hiába termel cukorrépát, nem fog eredményre vezetni. Különböz is szegénylené a maga részéről, ha a gazdag Debrecen a felsővidéki kis tót faluk egyedüli keresetforrásához, a szesz gyártásához lenne kénytelen folyamodni. Indítványozza ennél fogva, hogy a közbirtokos-

BUDAPESTI LEVÉL.

Egyről másról.

A „Szabadság”-nak írta: Faragó Jenő.

Még mindig nyár van. És ilyenkor a legszebb Budapest. Itt van már mindenki. A fürdőhelyekről megfogyva bár, de törve nem, hazafelé tartanak a primadonnák. A Stefánia uton fel-fel tűnik egy egy lipótvárosi grande dame fogata. A színházakban zajos premierek és mégis nyár van. Panama kalapokba, fehér vászon nadrágokban sétálnak a gavallérok, sőt az Andrássy uton komor napsütötte képű bankhivatalnokok admirális sapkáiban — abaziai emlékek — sétálnak.

A művészvilágot a kolozsvári új színház megnyitása foglalkoztatja. Nagy munkával, fényes ünnepélyek közepette avatják fel az új színházat, amelyet Herceg Ferenc színművével nyit meg Janovics igazgató. A fővárosi színészek, írók, újságírók, művészek nagyrésze lerándul kolozsvárra, hol lázasan készülődnek a fogadtatásra és az ünnepélyekre.

A Király Színházban szerdán este mutatkozott be a nyári szünet óta először: az „Isteni Zsazsa”. A színház zsufolásig megtelt és Zsazsát tisztelői malomkerék nagyságu bozréttákkal üdvözölték. A legutóbb János vitéz különben elhatározta, hogy most már visszavonhatatlanul visszavonul valamelyik

birtokára. Bucsút mond tisztelőinek, barátainak, a dícsőségnek, az ünnepeletetésnek; minden színházban fellép még egyszer egy-egy parédés szerepében és aztán adieu! — Zsazsa hátat fordít Tháliának... A Magyar Színházban — amelyet jövő szezomban már Bóthy László a Király Színház genialis direktora vezet — megerősödve indul a külelembe. Új primadonát szerződtettek. Turchányi Olgát az Oroszországból, visszahódított szubretet szerződtette tagjai sorába.

Szóval készülődések az egész vonalon, izgatottság és idegesség a színházak és a színházok körül, míg szeptember 15 én az Operaház is kitarja vaspántos kapuit és akkorára teljes fegyverzetben állanak csatasorba.

Mig Bóthy László, Zoltán Jenőt, Ditróit, Faludyékat és Vidor Pált is mindig a színházakban találhatjuk; van egy direktora Budapestnek, aki Ulyssesként bolyong a földi téreken, akit bárhol keresnek, sehol sem találunk, akinek irodája valóságos Wertheim-szekerény, oda még átkulesesal sem hatol be földi halandó. Ez a kitűnő bujkáló, a Nemzeti Színház akadémiái babéroktól illatos igazgatója: Somló Sándor, „a nagy ígérő...”

A nagy ígérő? Somló Sándor legalább háromszáz titkos vagy nyilvános drámaíróknak megígérte, hogy előadja darabját. Az összes színészeknek pompás szerepeket ígért, mind-ezek fizetésjavítását, előlegét... és mert egy

ígéretét sem váltotta be, szökik az emberek elől, álszakált és bajuszt hord, hogy rá ne ismerjének.

Szegény Thury Zoltán, aki már két hét óta a rákoskeresztúri temetőben aluszva örök álmát, két esztendeje, hogy ígéretet kapott, talán esküvel pecsételt ígéretet, hogy előadják drámáját. Azóta sok minden történt, két színházi szezomban mult el és a Thury Zoltán darabjáról megfeledkeztek teljesen.

Ime a Nemzeti Színház ezidei programjában is hiába keressük a „Katonák” szerzőjének nevét. Somló Sándor nem törődik a holt postákkal! Szegény Thury Zoltán már nem árthat és nem használhat semmit, minek adják hát elő darabját az ország első műintézetében.

Brassóból érkezett a hire az újabb Zsigány botránynak. Panama, zsarolás, harmiac ezer korona, detektivek, ügyészség, rendőrség, fogház... ennek az embernek, aki a Zeiszig-ügyben valamennyire megafelé a népszerűségét, ezek lesznek a stációja. Megfogták, fülön csipték, mint egy ügyetlen csirkefogót és ártatlanságát hangoztatva becsületszavával védekezik.

Ez az ember vagy nagyon szerencsétlen vagy... igen rossz ember!...

ság vegye kezelésébe a kiszakított földtestet és maga közt megállapított census alapján osztja fel, megegyezvén, hogy a használati díjakat aztán ezen testület szolgáltatná be. Ez lenne az egyedüli mód, melylyel — a gazdaközönség sérelme nélkül ezt a kényes ügyet megoldhatnánk.

Szentessy János nem megy bele a 24 ezer holdas hasznosításba. Mert meggyőződése, hogy ezáltal nem érnek el semmit. Mert míg csak 24 ezer hold kiszakításáról van szó, de később minden valószínűség szerint a város utána vonja a többit is. Már pedig a gazdaközönség ilyen eshetőségre nem számíthat, az állatállományát pedig tudja és akarva nem teheti tönkre. Nem fogadja el a hasznosításnak sem egyik, sem másik módját, hanem javasolja, hogy maradjon miután úgy ahogy eddig volt — a régi jog gyakorlat alapján.

Ezután felszólalt.

Kertész Gábor. Ő is valija, hogy a fennmaradó 14 ezer hold nem elég a város körülbelül 20 ezer darab jószágot kitevő állattenyésztésének fenntartására. És még ki terjeszkedik vita során elhangzott némely idevágó vágó megjegyzésre, hogy a Hortobágyon sikerrel mi természetű. Ő a legjobb tudomása szerint állítja, hogy ott ugyan buzán és árpán kívül más meg nem terem.

Indítványozza, hogy a Hortobágy egész területe vagyis 42 ezer hold tartassék meg közlegelőnek és osztják ki a ház és tanya birtokosok között, természetesen a megállapítandó váltásdíj ellenében.

Kovács József polgármester az azok közül az indítványok és érvek közül, melyek eddig felmerültek, egyiket sem fogadhatja el, egyidejűleg tiltakozik a tanácsot ért jogtalan támadások ellen. A vita részleteibe belebozsájkozni nem akar, de mindenesetre inti a jelentőseket, hogy ne úgy fogják fel, hogy az a nagyfontosságú kérdés úgy máról holnapra rendeztessék, hanem igenis mindenki hasson oda, hogy ez a régen huzódó ügy egy gazdaközönség, mint a város érdekében összhangba hozatja által gyökeresen, mélyreható körültekintéssel oldassák meg. Végül üdvözli az értekezletet és nagy örömmel látja az ügy iránt tanúsított óriási érdeklődést.

Kövendy Domokos. Tagadja azt az állítást, mintha a kiszakítandó 14 ezer területen 20 ezer jószág nem élne meg. Éppen az elenkezőjét lehet tapasztalni a gyakorlatban. Csak több gondot kell reá fordítani, mert hisz a mai időkben a Hortobágy ápolva egyáltalában nem volt.

Györy Kálmán. Figyelembe veendő ilyen esetekben az is, hogy mint ir elő erre vonatkozólag a törvény. A törvény azt mondja, hogy olyan helyen, hol egy nagyobb földdarab kerül felosztás alá, ott megalkotandó az ugynevezett közbirtokossági egyesület. Kérdés tehát az is, hogy Debrecen meg tudná-e alkotni ezt az egyesületet.

Békessy László. Ugy látja, hogy sokan aggályoskodnak aziránt, mintha a közbirtokosság nem tudna összejönni vagyis mintha nem akadna gazdája a Hortobágy egész területének. Ez egyszerűen nem áll. Megvan róla győződve, hogy akár kétszeresen tud jegyezni a részjegyeket. De akár, hogy is állna a helyzet, ezt a dolgot meg kell kísérteni, mert Debrecen állattenyésztése sokkal fontosabb, semhogy egy ilyen kis kockázatot ne lehetne megtenni érdekében.

Hosszu és szenvedelmes, de inkább személyi vonatkozásokkal teljes vita fejlődött ki ezután, melynek során igen sajnálatos incidensek zavarták a tárgyalás komolyságát és rendes lefolyását.

Végezetül pedig a Békessy indítványára a következő határozatot hozta az értekezlet a tárgyalások eredményeként:

Osztassék fel a Hortobágy a maga egészében, tehát annak 42 ezer holdnyi területe bizonyos, ezután meghatározandó váltásdíj fejében Debrecen ház és tanya birtokosai között.

Egyidejűleg minden pártárvalat bevonásával egy szűkebbkörű bizottság választatik, mely a kérdést a mai határozat alapján tanul-

mányozza, a módokat kidolgozza és azután a tervezetet a városi tanácshoz bocsátja. E bizottságba beválasztottak: Riekl Antal, Vácsi János, Szentessy János, Békessy László, Polgári Bálint, Polgári József, Kertész István, Kertész János, Hufflész Kázmér, Vassányi András, Györi Kálmán, Tüdös János, Riekl Géza, Juhász Ignác, Komlóssy Arthur. Ezzel az értekezlet véget ért.

Presbyteri gyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 9.

A debreceni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délelőtt 10 órakor tartotta rendes közgyűlését az egyház tanácsstermében, melyen a presbyterek szép számmal jelentek meg. A gyűlésen Kiss Albert lelkész és Simonffy Imre főgondnok elnökölték.

A tárgysorozat első pontjain hamar tulesek, amennyiben azok inkább csak tudomásul vételt igényeltek. Így tudomásul vételt; Komlóssy Imre tanító, tűzifa illetősége tárgyában a városi tanács határozatát — néhai Bogdán Imre és Nagy András 5000 és 800 korona hagyományainak befizetéséről szóló gazdasági bizottsági jelentést — ugyanazon bizottság végzését az új osztású föld hasznosbírlete tárgyában stb.

Közben az elnöklő Kiss Albert javasolja, hogy a fontosabb pontokat kapesolják ki a napirendből, nehogy később határozatképtelenség állván be ezen ügyek felett a tárgyalás lehetetlenné váljon. A presbyterium ennek értelmében határozván, így a napirend három jelentősebb pontja soronkívül tárgyalatik.

Somogyi Pál főjegyző jelenti, hogy miután a felsőbb leányiskolának a mellette fekvő Sarváry féle házastelekre nagy szüksége van, megindultak a tárgyalások a telek megszerzése iránt. E tárgyalások eredményre vezettek Szerződést is kötöttek a Sarváry örökösökkel, de azzal a kikötéssel, az eladókra a szerződés mindenképen kötelező, az egyházra azonban csak úgy, ha a felsőbb hatóságok e telek vásárlást jóváhagyják. A presbyterium ezt a főjegyzői jelentést helyeslőleg tudomásul veszi.

Azután a Vecsey-ruckner-féle telek értékesítésével megbízott küldöttség terjeszti elő, hogy az egyetlen ajánlattevő Soll Miklós kvadrátonként 5 koronáért kéri a maga részére a földet kiadni. A bizottság javaslatára a presbyterium Soll Miklós ajánlatát elfogadja.

Somogyi Pál jegyző indítványozza, hogy miután az új egyházi törvény, felsőbb jóváhagyás alól még le nem érkezett és így a most következő presbyter választások az új törvény szerint meg nem ejthetők — küldessék ki egy bizottság, mely azt a jelentéseket zárós határidőben belül beterjeszti. A presbyterium az indítványt elfogadja, ennek értelmében egy öttagú bizottságot küld ki és e bizottság elnökének Kiss Albert lelkészt kéri fel, ki az elnökséget elfogadja.

Nagy vitát provokált a harangozók fizetésjavítás iránti kérelme. Herceg János pártolja kérelmüket, mert — ugymond — a mostani viszonyok, piaci drágaság mellett 30—40 koronából egy család meg nem élhet, már pedig egy harangozónak ennyi a havi jövedelme. Dicsőfy József úgy gondolja megoldani e kérdést, hogy a harangozók egyházzolgái teendőkre is alkalmaztatnának, mely által jobb fizetésben is lehetne őket részesíteni. Végre sokoldalú hozzászólás után abban állapottak meg, hogy most ugyan a haran-

gozók kérelmét elutasítják, de a közeljövőben az egyház szolgaszemélyzetének fizetés rendezésekor, a harangozói állásokat is rendezeserítik és nagyobb javadalmazással látják el.

Az ülés utolsó tárgya a Hidvéger örökösök beadványa volt, melyben az ujosztású földekre fennálló hasznosbírleti szerződés meghosszabbítását kérik. A gazdasági bizottság azonban abból kiindulva, hogy a szóban forgó földek értéke ma sokkal magasabb, mint a szerződés megkötésekor, nem javasolja a meghosszabbítást. A presbyterium ilyen értelemben határoz.

Bár a napirenden még 12 pont volt: az elnök az ülést az idő előrehaladottsága miatt bezárta és a letárgyalatlan pontokat a jövő gyűlés napirendjére tűzte ki.

Egyház és iskola.

Polgárlányiskola megnyitás. Tegnap nyitották meg fényes ünnepély keretében a zsidó polgárlányiskolát, mely létrejöttét köszöni első sorban a katolikus és református illy nemüiskolák tulajdonosainak a zsidó hitközség tagjai áldozatrakédszágának és a vezetőség életre valósságának. Az ünnepély a templomi énekkar remek énekével kezdődött. Az örök szép zsoltár méla, majd feltűnő akkordj gyönyörű összhangban szálltak a nagy és erős Jehova zsámolyához, akitől Krausz főrabbi mély áhitattal, átszellemült lélekkel kért áldást a tudományok ezen új virágos kertjére, annak virágaira, kertészeire, barátaira. Az ima szívet emelő s mélyen megható hangjai után Pepper dr. az iskolaszék elnöke megnyitotta az ünnepet és az iskolát; vázolván annak létrejöttét, létrejöttének egyes részleteit. Megnyitó beszédjének rokonszenves része volt, midőn kijelentette, hogy az iskolaszék elvárja a tanítóktól, hogy a növendékeket isten félelmében, női erényekben és a magyar hazaszeretetésben, a magyar nyelv és irodalom megszerelésében fogják nevelni. Hogy ezzel a nemzeti megerősödésnek szolgálatot tegyenek. Mert az irodalom pártolása az irodalom fellendülésének alapja, ez pedig a nemzeti művelődés és műveltség alapfeltétele. Azután Kardos Albert dr. tartotta meg igazgatói beszédét. Vázolta, miért volt szükséges egy új polgári leányiskola, s miért felekezeti iskola. Az utóbbi kérdésre azzal felelt, hogy nem jó az iskolák feltétlen államosítása, mert a váltakozó kormányok nem mindig a pedagogia követelményei szerint, nem mindig a legtisztább és legnemzetibb célok szerint irányítják az iskolákat, éppen azért nagyon üdvös egyesiskolák önnálósítása. Az iskolacélját az isten és ember szeretet, — a magyar lángoló hazaszeretet — istápolásában, a szerénység és kisigényűség megkedveltetésében, a kézimunka, házimunka, a munka megszerelésében tüzi ki, s hiszi, hogy az új iskola ezen nemes céljait me tudja valósítani, s kéri a növendékeket, hogy értsék meg ők is az iskolának ezen feladatát, s minden erejükkel, tehetségükkel igyekezzenek ezen célok felé haladni. Az ünnepély melyen jelen voltak: a kormány képviselőjében Géressy Kálmán főigazgató, Wessprémy Zoltán főispán, Csányi Viktor tanfelügyelő, a városi tanács képviselőjében Biszler Károly tanácsnok, és még közéletünk és iskolánk számos kiválósága, s tekintélyes szánu közönség, — a himnusz éneklésével ért véget.

NAPI HIREK.

— Kassai honvédszobor leleplezés.

Kassáról jelentik: A kassai honvédszobor leleplezési ünnepélye ma folyt le nagy fényvel. Az ünnepély a kormány képviselőiben Jekelfalussy honvédelmi, Justh Gyula képviselőházi elnök és számos képviselő jelent meg, akiket az állomáson diszkrédező fogadott. A szobor leleplezési ünnep a Hymnusz elénkélésével kezdődött. A közönség kalaplevéve állva halgatott meg. A Hymnusz elhangzása után dr. Blamár Béla a honvéd szobor bizottság elnöke ismertette a szobor történetét. A magas röptű, fenkölt szellemű beszédet percekig tartó éljenzés és taps kísérte. Az ünnepségek csak késő este értek véget. A város egész éjjel fényárban uszott.

— **Konyha és politika.** Párizsban nagy mozgalmat szült az a hír, hogy a köztársasági elnök szakácsa, Tech ur — beadta lemondását és letette a főzőkanalat. Megindult a találgatás, hogy mik e lemondás előzményei? Némelyek arról akartak tudni, hogy Fallières elnök takarékosági szempontból csapta el az az előkelő szakácsot, aki hosszú esztendő óta diadalmasan főzte a köztársasági elnökök nagy ebédjeit. De a szakács távozásának nem ez az igazi oka, hanem az, hogy az új elnöknek volt egy régi szakácsnője, aki nagyon jól főzött. Különösen az elnök hazájabeli ételekben remekelt. Az elnök az előkelő szakács működése óta fájdalmasan nélkülözni volt kénytelen a legkedvesebb ételeit, mert a szakács csak a legfinomabb fogásokat állította az asztalra, az egyszerű, paraszti ételek elkészítését méltóságán alul való dolognak ítélvén. Az elnök egy ideig nélkülözött, de azután merész elhatározással elcsapta az előkelő szakácsot és visszahívta a régi szakácsnőjét. A feminizmusnak ez a legújabb diadala Párizsban.

— A Tiszában akartak meghalni.

Szegedről írják: A Stefánia-korzó közönsége ma este tíz óra tájban a sötét Tisza felől ijedt segélykiáltásokat hallott. Nyilvánvaló lévén, hogy valami szerencsétlenség történt többen csónakba ültek és a hang irányában a Tisza ujszegedi partja felé indultak. Ugyanezt tették egy nagyobb csónakban a dologra figyelmessé lett halászok is. A veszélybe jutottakat — két életunt cselédleány volt — a vízből egy rendőr mentette ki, aki a hid melletti lapokra lefutva, a két görcsösen egymásba kapaszkodó teremtést a halászok segítségével szerencsésen partra hozta. A sikerült mentésért a Stefánia korzó sétáló közönsége lelkesen megéljenzte a derék rendőrt. Az előhívott mentők kocsijára a két átázott leány ráülni semmiért sem akart, miért is gyalog kísérték őket a rendőrségre, ahol megállapították, hogy az egyiket Nagy Marinak a másikat Dömök Ilonának hívják és hogy mindketten magyarkezelt cselédleányok. Tettüket reménytelen szerelem miatt követték el. Hogy elhatározásuk — legalább az elkövetés pillanatában — nagyon is komoly volt bizonyítja az, hogy ruhájukat biztonsági tüvel egymáshoz tüzték, hogy annál biztosabban elveszthessenek a habokban. A hideg víz azonban csakhamar eltérítette őket a halál gondolatától. A leányokat, kik az öngyilkosságról végképp lemondani a mai hidegfürdő után sem akarnak, egyelőre fogva tartják a rendőrségen.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Fiacsok 44. dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképfelállítás a műterem kapubejáratánál levő kiskertben.

x Az Arany Bika kávéházban minden este előadások.

Halálos szerencsétlenség.

Leestek a szekérről.

Két parasztleány balesete.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 9.

Megdöböntő gyors egymásutánban történnek napjainkban a közeli tanyákon és falvakban oly szerencsétlenségek, melyeknek majdnem kivétel nélkül a gondatlanság, a könnyelműség a közvetlen okozója. Nem mulik el nap, hogy egy-egy ilyen rendszerint halálos kimenetelű balesetről hírt ne adnánk. Most is arról szól a hír, hogy két parasztleány egy szalmával megrakott szekér tetejéről lezuhant, egyikük nyomban meghalt, míg a másik élet és halál között lebeg a kórházban.

A szerencsétlenség a közeli Dragota tanyán történt. Tegnap délután Szücs István és Csordás Sándor harmadik társukkal szalmát raktak egy szekérré.

A leányok a gazdatiszt többszöri tilalma dacára virtuskodásból 4—5 méternyi magasságra rakták a szénát. Szücs István és Csordás Sándor pedig vakmerőségükben még odáig mentek, hogy a szekéren levő szalma rakás tetejére felmásztak. Vakmerőségüknek azonban csakhamar megadták az árát. Ugyanis alighogy a hepehupás talajon a lovak elindultak a két leány a szekér tetejéről, mintegy öt méternyi magasságból a földre zuhant, oly szerencsétlenül, hogy Szücs István agyrázkódás következtében még a helyszínen meghalt, Csordás Sándor pedig mellén és karjain szenvedett súlyos sérüléseket.

Az esetről értesített ügyészség megindította a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy nem terhel valakit a felelőség a szerencsétlenségért.

Merénylet-terv a király ellen.

— szeptember 9.

Hihetetlenül szenzációs hír érkezik Zárából. A hír azt jelenti, hogy a magyar tengerparton olasz és szerb anarchistákat fedeztek föl, akik azért bujkálnak ott, hogy merényletet kövessenek el királyunk ellen a dalmáciai útja alkalmából. Szerencsére nyomába jöttek a gaz tervnek s azt megghusították. A zárai és tengervidéki rendőrség most hajszát indít az alávaló merénylők ellen, akiket óriási apparátussal keresnek és kutatnak mindenfelé.

Ez a mai nap kínos szenzációja, aminek eredményeképp megirhatjuk, hogy a király dalmáciai útja végkép elmarad. A merénylet terve annyira komoly volt, hogy erről értesíteni kellett az udvart és a király környezetét. Ma már bizonyos, hogy a dalmáciai útból semmi sem lesz. A király nem megy Zárába. A tervezett utat megghusította a szerencsére idején fölfedezett galád merénylet terv.

A merénylet terve.

Tegnap jelentette a Correspondenz Bureau nyomatos, hogy a király meghült és azért nem megy el a dalmáciai hadgyakorlatokra, hanem ott Ferencz Ferdinánd főherceggel képviselteti magát. Másrészt azonban a dalmáciai hadgyakorlatok teljesen a terv szerint híven mennek végbe. Ez a hír már azért is

gyanus volt, mert biztos forrásból vett értesülése szerint a király teljesen jól éreztette magát, semmi baja nincs.

Ma éjjel pedig Zárából érkezett igen szűkszavú távirat jelenti hogy ott olaszországi anarkisták merényletet terveztek Ferencz József király élete ellen. Bombával akarták légbe röpíteni. Ezért mondott le a király Dalmáciába való utazásáról.

Ezt a hírt a félhivatalos nyomatos is megerősíti. Természetes, hogy a szenzáció óriási hullámokat vert föl és a kutatások során kiderült, hogy összefüggésben van eme gaz terv a Szerbiában uralkodó izgatott állapotokkal, amelyek Ausztria és Magyarország ellen mindinkább kiélesednek.

Hogy mennyire gyanus volt az állapot Dalmáciában, azt a mai reggeli hírek is jelezték. Ezek szerint a rendőrség Dalmáciában rendkívül nagy tevékenységet fejt ki a közeli királylátogatás alkalmából, mert az a hír terjedt el, hogy olaszországi anarkisták merényletre készülnek Ferencz József ellen. Zárából táviratozzák, hogy a rendőrség két gyanus embert kutatott ki. A minap egy Molin Antal nevű mechanikus érkezett oda Velencéből. Cappuccini Antal cipészhez szállt, aki nemrég költözött Zárába Ankonából. A rendőrség megállapította, hogy mind a ketten régebben Triestben éltek s ott politikai üzemek miatt meggyűlt a bajuk a hatósággal. E miatt börtönben is ültek s kitiltották őket.

TAVIRATOK.

Törökország és Bulgária.

Konstantinápoly, szeptember 9. A porta újabb híreket kapott, hogy nem csak Edward király hatott megnyugtatólag Ferdinand fejedelemre, hanem a többi kormányok is ily értelemben hatottak Bulgáriára. Ezért a porta az esetleg tervezett mozgósítást egyelőre nem viszi keresztül és csak a jelenlegi konkrét eszközökre szorítkozik, amelyek részben már régen tervezettek, részben a török csapatok harc képességének emelésére szolgálnak és a nyugateurópai intézkedésekhez képest amúgy is igen csekélyek és csakugyan szükségességek.

Kiegyezési tárgyalások.

Beck báró osztrák miniszterelnök Lieghart osztályfőnök kíséretében Budapestre érkezett, hol megkezdték a kiegyezési tárgyalásokat.

A zsidók egyenjogúsítása Olaszországban.

Pétervár, szept. 9. Október végén Pétervárt egybeült a zsidók egyenjogúsítása érdekében alakult szövetség kongressusa. A kongresszus tanácskoznifog a zsidók részvételének kérdéséről a küszöbön álló választási harcban.

Bombavetés.

Riga, szept. 9. Tegnap délben egy ismeretlen ember a rigai „Avizo” című konzervatív lap szerkesztőségében égő gyújtószinórral ellátott bombát hagyott hátra, melyet azonban idején észrevették. Délután egy közuti kocsit ellen bombát vetettek, mely az utca kövezetén felrobbant és három rendőrt megsebesített súlyosan. A rendőrség tüzet és három embert megsebesített, 16 embert elfogtak.

Ilyen még nem volt soha!!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-30-7

Nem nyeres esetén

a pénze megtérül!

Siessen tehát a

SZERENCSÉBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába,

(Sümeghy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten

Az iskolai év kezdete alkal-
mából ajánljuk dusan felszerelt
raktárunkat a t. szülők szives
figyelmébe:

Fiu és Férfi ingek, lábrava-
lók, harisnyák, nyakkendők,
peplanok, madráczok és
flanell takarók

nagy választékban.

Feltűnő olcsó szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Vászon, Divat és Szőnyegáruház
DEBRECZEN, ROZSA UTCZA.

482--x--15

Zalai Márk tanár

3 havi könyvviteli szaktanfolyama

felnőttek számára.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget miszerint az annyira kedvelt, mert célszerűnek bizonyult 3 havi könyvviteli tanfolyamot gyönyörű irással, levelezéssel, váltóismével, keresk. számtannal **f. évi szeptember 3-án ujonnan megnyitom.** Vannak nappali és esti csoportok. **Beiratás naponta 10-12 ig.** (Városi berpalota 2. szám, III. kapu, 2. emelet.) — **Tanfij 50 korona.** — Több ezerre menő tanítványaim legelőkelőbb, legjövendősebb, állásokban világosan bizonyítják, hogy boldogulás és haladás jelen és jövő egyességűl a solid, az értelmes a nemesítő munkáé.

Kitünő méz édes csemege szőlőt

ajánl 5 kg-os kosarakban 1 frt. 10 kr. kilója 24 kr.

Paczelt János

mag és virág kereskedő

Debrecen.

A perselyek az Iparbank kirakataiban láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takerékosságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarék-gyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is

Tájékoztató szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.